

DATOS IDENTIFICATIVOS

Novas tendencias na Educación ambiental

Materia	Novas tendencias na Educación ambiental			
Código	P02M178V01204			
Titulación	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Varela Losada, María Mercedes			
Profesorado	Varela Losada, María Mercedes			
Correo-e	mercedesvarela@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Esta materia ten como obxectivo principal coñecer as novas tendencias no ámbito da educación ambiental para un desenvolvemento sustentable. Os contidos farán especial fincapé na fundamentación, deseño, posta en práctica e avaliación de propostas innovadoras na Educación Infantil e Primaria			

Competencias

Código

A1	Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
A2	Que o estudiantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro dos contextos más amplos (ou multidisciplinarios) relacionados coa súa área de estudio
A3	Que o estudiantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos
A4	Que o estudiantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
A5	Que o estudiantado posúa as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudiando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo
B1	Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómica e cultural da sociedade
C7	Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación
C10	Coñecer os fundamentos teóricos que sustentan a investigación e innovación no ámbito das Didácticas Específicas
C11	Coñecer, comprender e utilizar a lingua e científica e aplicala correctamente nas distintas formas de expresión e comunicación
C13	Analizar e valorar criticamente investigacións e proxectos de innovación en ámbitos disciplinarios específicos

C15	Identificar criterios de calidade e control tanto na investigación como na práctica docente, formentando o espíritu crítico, reflexivo e innovador
C18	Recoñecer a investigación e a innovación aplicada ás ciencias da educación como ferramenta continua de innovación e mellora educativa e social
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de adaptación a situacións novas
D5	Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinarios e interdisciplinarios
D6	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares
D7	Comportarse con ética e responsabilidade social e medioambiental como docente e/ou investigador/a
D10	Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente
D11	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D12	Capacidade para comunicarse por oral e por escrito en lingua galega

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer diferentes tipos de actividades para a alfabetización científico-ambiental e a súa integración nas estratexias de ensino	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B3 B6 B7 C7 C10 C13 C15 D1 D2 D5 D6 D7 D10 D11 D12
Analizar e valorar proxectos de innovación, e deseñar propostas específicas para o ensino de tópicos científico concretos	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B3 B4 B6 B8 C7 C10 C11 C13 C15 C18 D1 D2 D6 D7 D10 D11 D12

Desenvolver investigacións e propostas innovadoras en Educación Ambiental e científica, e deseñar intervencións educativas para a sostibilidade en Educación Infantil e Primaria	A1
	A2
	A3
	A4
	A5
	B1
	B7
	B8
	C7
	C10
	C11
	C18
	D1
	D2
	D5
	D6
	D7
	D10
	D11
	D12

Contidos

Tema

As novas tendencias na Didáctica das Ciencias experimentais para o deseño de recursos destinados á Educación ambiental en Educación Infantil e Primaria	-Novas tendencias na Didáctica das Ciencias experimentais en relación coa Educación Ambiental -Deseño de recursos destinados á Educación ambiental en Educación Infantil e Primaria
Tendencias actuais na innovación e investigación desde a Didáctica das Ciencias Experimentais.	-Innovación e investigación en Educación Ambiental e Sustentabilidade desde a Didáctica das Ciencias Experimentais. - Propostas innovadoras para a Educación Infantil e Primaria
Propostas innovadoras de intervención educativa	
A Educación Ambiental e o Desenvolvemento Sustentable en Educación Infantil e Primaria desde a Didáctica das Ciencias experimentais	-A Educación Ambiental e o Desenvolvemento Sustentable en Educación Infantil e Primaria desde a Didáctica das Ciencias experimentais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	3	15	18
Lección maxistral	3	0	3
Traballo tutelado	3	30	33
Actividades introductorias	3	0	3
Metodoloxías baseadas en investigación	3	15	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Aprendizaxe colaborativa	Tarefas desenvolvidas dentro e fóra da aula utilizando os principios da aprendizaxe cooperativa
Lección maxistral	Actividades expositivas do profesorado sobre os ámbitos temáticos da materia. Elaboración e exposición de presentacións-resumen sobre os traballos realizados na materia polo alumnado
Traballo tutelado	Actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e individual, tuteladas polo profesorado
Actividades introductorias	Actividades de introducción dos ámbitos temáticos da materia con detección de ideas previas
Metodoloxías baseadas en investigación	Análise e tratamiento de fontes documentais para a realización de traballos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Actividades introductorias	Atención personalizada en pequeno grupo para o desenvolvemento de actividades introductorias. As sesións de tutorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

Aprendizaxe colaborativa	Atención personalizada en pequeno grupo para o desenvolvemento de tarefas colaborativas. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Lección maxistral	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para a elaboración e exposición de presentacións-resumen sobre os traballos realizados na materia polo alumnado, así como nas dúbidas que poidan xurdir nas actividades expositivas do profesorado
Traballo tutelado	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para a elaboración de actividades e tarefas desenvolvidas na aula de forma grupal participativa e individual. As sesións de titorización poderán realizarse presencialmente ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Metodoloxías baseadas en investigación	Atención personalizada (individual e en pequeno grupo) para a realización de análise documental e tarefas de investigación

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	Avaliación continua e global do proceso de aprendizaxe e adquisición de competencias e coñecementos mostrados a través dos traballos de aula	100	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4 B6 B7 B8	C7 C10 C11 C13 C15 C18	D1 D2 D5 D6 D7 D10 D11 D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado poderá superar a materia mediante a entrega de traballos de aula.

Para obter unha avaliación positiva é preciso obter a cualificación de aprobado en cada un dos traballos e probas de avaliação. Ademáis se valorará como condición imprescindible o aproveitamento axeitado das sesións de aula e a participación correcta nos equipos.

A cualificación final será obtida mediante a acumulación porcentual de cada unha das cualificacións singulares.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade no apartado de organización académica /<http://fccccd.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mogensen, F., Mayer, M., Breiting, S. y Varga, A., **Educación para el desarrollo sostenible: tendencias, divergencias y criterios de calidad**, 1ª, Graó, 2009

Novo, M., **El desarrollo sostenible**, 1ª, Pearson, 2006

Pujol, R.; Vilches A.; Gil, D., **La sostenibilidad un compromiso de la escuela**, 1ª, Graó, 2006

UNESCO, **Educación para los objetivos del Desarrollo Sostenible**, 978-92-3-300070-4, 1ª, UNESCO, 2017

Luis González Reyes ; Almudena Sanz, **Educar para la transformación ecosocial : orientaciones para la incorporación de la dimensión ecosocial al currículo**, 978-84-95801-45-6, 1ª, FUHEM, 2018

Bibliografía Complementaria

Álvarez, P. y Vega P., **Actitudes ambientales y conductas sostenibles. Implicaciones para la educación ambiental**, 2009

Martínez Castillo, R., **La importancia de la educación ambiental ante la problemática actual**, 2013

Wals, A. E., Brody, M., Dillon, J., & Stevenson, R. B, **Convergence between science and environmental education**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Investigación e innovación en Didáctica das Ciencias Experimentais/P02M178V01203

Plan de Continxencias

Descripción

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determínen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia.

Así, no caso de que non se poida levar a cabo a modalidade de ensino presencial, haberá unha adaptación das metodoloxías docentes aos medios telemáticos. A actividade docente impartirase mediante Campus Remoto e empregarase, tamén, a plataforma de teledocencia Moovi como reforzo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

Neste marco manterase a organización da materia por tarefas e proxectos, de forma que se siga promocionando o traballo autónomo do alumnado tanto a nivel individual como grupal.

En relación coas prácticas de laboratorio, estas acondicionánsense ao contexto, primándose aquelas que se poidan realizar en contornas virtuais e aquellas que o alumnado poida realizar de forma autónoma.

Ademais, a través de Moovi facilitaráselle ao alumnado toda a documentación adicional necesaria: materiais de estudio, calendarios de entregas e criterios de avaliación.

A atención personalizada realizarase, neste caso, de forma telemática (correo electrónico, videoconferencia, foros de Moovi, ...) baixo a modalidade de cita previa.

A avaliación manterase segundo o disposto nesta guía docente.
